

A MENNYISÉG-TERMÉSZETTUDOMÁNYI HAZAI SZAKIRODALOM

1882-ben.

A) Mennyiségtan, mennyiségt. természettan és csillagászat.

A m. tud. akadémia kiadványai. *Dr. Fröhlich Izidor*: Az elhajlott fény intenzitásának vizsgálata. Értekezések a math. és term. tud. köréből. IX. köt. XII. sz. 59 l. *Konkoly Miklós*: Napfoltok és a nap felületének megfigyelése 1881-ben. Ért. XI. köt. IV. sz. 56 l. *Ugyanattól*: Csillagászati megfigyelések az ó-gyallai csillagvizsgálón. Ért. IX. köt. V. sz. 47 l. *Hunyadi Jenő*: Néhány determinans egyenletről. Ért. IX. köt. X. sz. 19 l. *Dr. Klug Lipót*: Perspectiv helyzeti alakzatokról. Ért. IX. sz. 10 l. *Konkoly Miklós*: Adatok Jupiter és Mars physikájához az 1881. évi megfigyelésekből. Ért. IX. köt. VII. sz. 21 l. 3 tábl. *Konkoly Miklós*: Az üstökösök vegytani alkotása. Ért. IX. köt. VIII. sz. 17 l. *Kövesligethy Radó*: 1871 – 1880 években Magyarországon megfigyelt hullócsillagok pályaelemei. Ért. IX. köt. IX. sz. 11 l. *Konkoly Miklós*: Hullócsillagok megfigyelése 1881-ben. Ért. IX. köt. VI. sz. 17 l. *Gothard Jenő*: A herényi astrophysikai observatorium leírása és az abban tett megfigyelések 1881-ben. Ért. IX. köt. III. sz. 35 l. 1 tábl. *Dr. Lakics Ferencz*: Az ó-gyallai csillagvizsgáló földrajzi szélessége. Ért. IX. köt. II. sz. 16 l. *Konkoly Miklós*: Astrophysikai megfigyelések az ó-gyallai csillagvizsgálón. 1) 1881 b. Üstökös és annak spectruma, 2) 1881. c. Üstökös és annak spectruma, 3) α . Ursae majoris színváltozásáról. 4) 1881 b. Üstökös colorimetricus megfigyelése. Ért. IX. k. I. sz. 16 l. 1 tábl. *König Gyula*: Az algebrai egyenletek elméletéhez. Ért. IX. köt. XIII. sz. 121. *Jendrássik Jenő*: Értekezések a myo-mechanika köréből. Ért. IX. köt. III. sz. 79 l. 1 tábl. *König Gyula*: A Ludolf-féle számról kivonatban. A m. tud. akadémia értesítője XIII. évf. 2 sz. 39-ik l. *Hunyadi Jenő*: A geometria linearis rokonságairól, kivonatban. Értesítő. 2 sz. 39–40 l. *Konkoly Miklós*: a) Hullócsillagok radiális pontjai. b) Az üstökösök vegyalkotásai általában, kivonatban Ért. XIII évf. 2 sz. 41–42 l. *Braun K.*: A kalocsai csillagvizsgáló föld-

rajzi helyzete. Kivonatban. *Értesítő* XIII. évf. 5 sz. 207—208 l. *Tőtőssy Béla*: Egy negyedrendű torzfelületről. Math. és term. tud. ért. I. köt. 1 füz. 13—42 l. *König Gyula*: A hatványsorok egy tulajdonságáról. Math. és term. tudományi értesítő I. köt. 60—62 l.

Természettudományi Közlöny XIV. köt. *Palóczy Lipót*: A bécsi új csillagvizsgáló intézet 97—107 l.

A magyar mérnök- és építész-egylet Közlönye XVI. köt. *Miksche Nándor*: Az Allan-Frick-féle locomotiv vezérmű átalakítása. I. füz. 50—54 l. *Speide Bodog*: Vasúti felépítményi rendszerek. I. füz. 1—25 l. *Wolfsgruger István*: A vasúti kocsik kéregöntetű kerekeiről. III. sz. 170—186 l. *Szablender Károly*: A „Schiffkorn“ rendszerű hidakról. V. sz. 299—314 l.

Iskolai Értesítők 1881—82-ről. *Lővárdy Alajos*: A congruens számok elmélete. Bajai eist. r. kath. főgymn. *Mály Nándor*: Vizsgálatok az újabb mértan köréből. Brassói r. kath. főgymnasium. *Szemethy Béla*: a) Néhány nagyobb tananyag módszeres kidolgozása a közönséges számtanból. b) Néhány tanítási óra a rajzoló geometriából. Budapesti VII. ker. m. k. áll. főgymn. *Varga Antal*: A logári sorokról, tekintettel azok alkalmazására. Hódmező-Vásárhelyi ref főgym. *Ifj. Streitmann András*: Az „n“ koordinatás térben a felületek főtengelyeinek problémáiról. Jászberényi ker. kath. főgymn. *Mihalovics Alajos*: A csillagászat az ó-korban: a bolygók mozgása. Kis-Kun-Félegyházi vár. kath. algym. *Kályowszky János*: A mennyiségtan tanítása módszereiről. Lugosi róm. kath. főgymn. *Polikeit Mihály*: A legnagyobb és legkisebb értékek meghatározása elemi úton. Pozsonyi kir. kath. főgymn. *Futó Mihály*: A végtelen sorokról. Debreczen vár. reáliskola. *Dr. Klug Lipót*: A központi vetülettan elemei. Pozsony vár. főreálisk.

Önállóan:

Brimis Károly: Közönséges számvetés. Nagy-Körös. *Vajdafi*: Számtan III. r. Budapest, Athen. ny. *König Gyula*: Algebra, Budapest, Ath. ny. *Bäumel Ede*: Hatványsorok binominális együtthatókkal. Zombor. *Lutter Nándor*: Mértan 3-ik füz. Budapest. Franklin ny. *Lutter Nándor*: Betűszámtan 1—4 füz. Budapest, Franklin ny. *Mayerhoffer és Wagner*: Constructiv planimentria. Budapest, Franklin ny. *Szuppán*: Számtan. Budapest, Ath. ny. *Szente*: Számtani példatár. Budapest, Ath. ny. *Lutter Nándor*: Mértan, II. r. Budapest, Franklin ny. *Lindau A.* Arányok szerinti rajzolás III. IV. r. Budapest, Franklin ny.

B) Természettan és Légtűnettan.

M. m. tud. akadémia kiadványai: *Schuller Alajos*: Párolgató-
tások légüres térben. Math. és term. tud. értesítő I, köt. 1 sz. 51—59
l. *B. Eötvös Loránd*: a) Kutatások a kapilaritás terén. b) Egy új
electro-kapillár mozgató. Kivonatban a m. tud. Akadémia értesítője XIII.
évf. 3-ik sz. 106—107 l.

Természettudományi Közlöny, XIV-ik köt. 1882. *Szily Kál-
mán*: Magyarország mágnességi viszonyai 11—16 l. *Dr. Wartha Vin-
cze*: Mata fuegos 16—21 l. *Antolik Károly*: Az electromos szikra raj-
zairól és sikamlásáról. 177—191 l. *Dr. Szily Adolf*: A színvaksagról
273—283. *Konkoly M.*: A napgépek alkalmazhatóságairól. 395—397 l.
Meteorológiai és földmágnességi följegyzések a m. kir. központi intézet.
ben Budapesten az év minden hónapjairól.

Kolozsvári Orvos-természettudományi Értesítő, VII. évf. 1882.
Abt Antal: Adatok a fémek hővillamosságához 113—124 l. 1 tábl.
Abt Antal: Néhány Antolik-féle villamos ábra bemutatása 155—156 l.
Egyed Mózes: Az electromos szikrááramok kiegyenlítődése 77—88 l. 1
tábl. *Süss Nándor*: Egy új villámhárító távirdei vagy telephonvezeték-
hez. 207—210 l. 2 tábl.

Verhandlungen und Mittheilungen d. sieb. Vereins f. Na-
turwissenschaften in Hermannstadt. XXXII. Jahrg. 1882. *Adolf
Gottschling*: Anleitung für meteorologische Beobachtungen. 58—87 l.
Ludwig Reissenberger: Ueber die Abnahme der Wärme mit der Höhe
nach Beobachtungen in Hermannstadt und an einigen Orten auf dem süd-
lichen Grenzgebirge von Siebenbürgen 95—117 l.

A magyar mérnök- és építész-egylet Közlönye XVI. kötet.
1882, *Bánky Donát*: Új szerkezetű sebesség-szabályozó II. füz. 137—
197 l. *Eisenthal Ambrus*: A földtömegek súlypontjának meghatározá-
sáról. III. füz. 187—198 l. *Miklós Ödön*: Városok csatornázása a hy-
gienia, mezőgazdaság és a technika szempontjából III. füz. 199—222 l.

Iskolai értesítők az 1881—82. isk. évről. *Dr. Wagner Ala-
jos*: Történeti adatok a meleg mechanikai aequivalenséhez. *Szokmáry
József*: Adatok a beszterczebányai kir. főgymnasium meteorológiai ész-
lelőállomásából az 1881-ik évről. Beszterczebányai kir. kath. főgymn.

Kmf János: A nehézkedés mivoltja. Besztercebányai ágost. hitv. algymn. *Malessevics Emil*: Losoncznak és környékének természeti viszonyairól. Losonczy m. kir. áll. főgymn. *Simsz Kornél*: A világrendszerek. Phisika földrajzi tanulmány. Munkácsi m. kir. áll. algymn. *Kádek István*: A jegeczek hőokozta kitágulása. Privigyei róm. kath. algymn. *Tóth Antal*: Természettani és vegytani tanulmányoknak és fölfedezéseknek beürendes és névadatos repertoriuma. Szegedi kir. főgymn. *Gaith Rezső*: A légköri villamosság. Temesvári róm. kath. főgymn. *Meteorologiai észleletek az 1881-ik évről*. Ungvári kir. kath. főgymn. *Hlatky Miklós*: A meteorológia elemei és Székely-Udvarhely meteorologiai viszonyairól. Székely-udvarhelyi m. kir. áll. főreáltan.

Önállóan. *Fekete Zsidmond*: a) okszerű vízművelettan I. köt b) a víz mozgása csövekben. Budapest. *Hahothy*: A természettan elemei. Budapest, Ath. ny. *Czogler*: A fizika története életrajzokban. I-ső köt. Budapest Franklin. ny. *Schenzel G.* Adalékok a magyar koronához tartozó országok földmágnességi viszonyainak ismeretéhez. Budapest, Franklin nyomda. *Szathmári Ákos*: A spectralanalysis és alkalmazásai. N.-Beckerek 1882.

C) Vegytan.

a) Elméleti vegytan.

A magyar tudományos Akadémia kiadványai. *P. Kiss Károly*: A szénkönenynek égése chlorgázban. Érték. a term. tud. köréből. IX. köt. VII. sz. 16 l. 2 tábla. *Thán Károly*: A sósavgáz sűrűségnek meghatározása. Math. és term. tud. Értesítő I. köt. 1 füz. 44 - 46 l. *Hoffer József*: Electroliticus élenyfejlesztés. Értesítő. I füzet. 47—49 l. *Lengyel Béla*: A sósavas hydroxyamin előállításáról I. füz. 63—67 l. *Thán Károly*: Vegytani közlemények, saját, valamint Dr. Steiner A. és dr. Ulbricht R. részéről. Kivonatban a m. tud. Akadémia Értesítője. XIII. évf. 3 füz. 107—109 l. *Pillitz Vilmos*: Tanulmányok az ezüst-hydroxydul felett. Kivonatban. A m. tud. Akadémia Ért. 4. sz. 158—161 l.

Természettudományi Közlöny XIV. köt. 1882. *Dr. Ring Armin*: Új elemek 393—401. l.

Vegytani Lapok. 1. évf. 1882. *Gáspár János*: Tanulmányok a tömjénről I. 2 - 9 l. és II. sz. 46—50 l. *Fabinyi Rudolf*: Kísérletek a Cailletet-féle sűrítő készülékkel. 1) a hydrooxigén gáz 300 légkör

nyomásnál. II. Cseppfolyó szénsav nagy feszélyű electromos szikrák behatása alatt. 2 sz. 40—43 l. *Than Károly*: A sósavgáz sűrűségének meghatározása 3 sz. 61—63 l. *Hoffer József*: Electrolytikus élenyfejlés. 3 sz. 63—65 l.

b) Elemző vegytan.

A m. tud. Akadémia kiadványai. *Loczka József*. Egy sphalerit mennyiségi elemzése. Math. és term. tud. ért. I. köt. 1 füz. 49—51 l. *Lengyel Béla*: A mohai Stefania-forrás vegyelemzése; kivonatban a m. tud. Akad. értesítője XIII évf. 4 sz. 175—176 l. *Dr. Hankó Vilmos*: a) Glaubersó kivirágzás a szászváros-gyógyi útvonal mentében. b) A ponor-oláhi magnesia-mész-márga vegyi elemzése. Kivonatban a m. t. Akad. értes. XIII. évf. 4. sz. 176—178 l. *Chyzer Kornél*: Zemplén-megye ásványvizei. Math. term. tud. Közl. XVIII. köt. 1882. 4 szám. 1.

Természettudományi Közlöny. XIV. évf. 1882. *Than Károly*: A világitó-gáz meghatározásáról a levegőben. 481—497. l.

Kolozsvári orvos-természettudományi értesítő. VII. évf. 1882. *Koch Ferencz*: Az 1882. február 3-án hullott „mocsi“ meteorokőnek mennyileges vegyelemzése. 185—198 l.

Földtani Közlöny. XII. évf. 1882. *Kalecsinszky Sándor*: Egy szarvaskői Amphibol kémiai vizsgálata 196—198 l. *Koch Antal*: A rakováczi dolerites phonolithnak újabb kémiai vizsgálata 264—269 l.

Verhandlungen und Mittheilungen d. sieb. Vereins f. Naturwissenshaften in Hermannstadt. XXXII. Jahrg. 1882. *Josef Filtsch*: Chemische Analyse des Wassers aus dem Schlammquellen bei Reussen. 165—177. l.

Vegytani Lapok I. évf. 1882. *Koch Ferencz*: A mocsi meteorokő vegyi összetétele I. füz. 9—12 l. *Jahn Károly*: Néhány erdélyi bor vegyi elemzése. I. füz. 12—15 l. *Jahn K.* és *Hassák Mór*: A Hargita hegységbeli Haematit. 2 füz. 43—47. l. *Loczka József*: Egy sphalerit mennyiségi elemzése. 3 sz. 65—67 l.

Trencsénmegyei term. tud. Egylet Évkönyve. 1882. évf. *Dr. Telbisz Benedek*: T rajecz-teplizci hévforrásvíz elemzése és néhány geológiai lelhely ... 1—20 l.

Önállóan: *Chyzer Kornél*: Magyarország gyógyvizeiről. S.-A.-Ujhely. *Chyzer Kornél*: A czygelkai Lajos-forrás ismertetése. S.-A.-Ujhely. *Kosutány*: Magyarország jellemzőbb dohányainak kémiai és növényélet-tani vizsgálata. Budapest, Franklin ny.

c) Alkalmazott vegytan.

A m. tud. Akadémia kiadványai. *Liebermann Leo*: A petroleum lobbanási pontja meghatározásának egy új módszere. Kivonatban a m. tud. Akad. értesítő. XIII. évf. 6 sz.

Természettudományi Közlöny. XIV köt. 1882. *Dr. Pillitz Vilmos*: A condensált mustról. 122—124 l. *Dr. Vedrődy Viktor*: A cognác gyártásról 520—521 l.

Gyógyszerészeti Hetilap 1882 *Fischer Samu*: Nehány Budapesti sörfajta vegyi megvizsgálása 7 sz. 101—103. l. 9 sz. 134—136 l. és 10 sz. 149—150 l. *Molnár János*: A chininum tauricum neutrum optikai vizsgálata. 25 sz. 385— 386 l.

Ásvány-, föld-, kőzet- és öslénytán.

a) Ásványtan.

A m. tud. Akad. kiadványai Értekezések. XXII. k. 1882. *Schmidt Sándor*: Baryt és cerussit Telekesről Borsodmegyében, két kőnyomatu táblával. I. sz. *Franzenau Ágoston*: Kristálytani és optikai vizsgálatok az Arany hegyi amphibolon, két táblával. II. sz.

Értesítő. *Dr. Szabó József*: A „Mocsi meteorkőhullás ismertetése, 48—53 l. Helvit Kapnikról, egy új ásvány Magyarországra nézve. 198 l.

Földtani Közlöny. 1882. évf. *Dr. Róth Samu*: A turmalinnak egy új termőhelye Magyarországon. 84 l. *Dr. Szabó József*: A kapnikbányai Helvit 111. l. *Krenner József Sándor*: A Rézbányai dioplas. 112—114 l. *Johannes Félix*: Magyarországi faopálokról. 115—117. l. *Dr. Krenner József Sándor*: A lithium smaragdról 117—118 l. *Kalcsinszky Sándor*. Egy szarvaskövi amphibol kémiai elemzése. 196—198 l.

Földtani Értesítő. 1882-ik évf. *Dr. Szabó József*: Az első bányászati kiállítás Denverben, Colorado állam fővárosában. 85—98 l. *Dr. Schafarzik Ferencz*: A budai Várhegyben talált pisolith telepről. 99—102 l. *Dr. Alexander Peez*: A norikumi vas történetéhez 102—109. l. *Matyasovszky Jakab*: A sárkányi petroleum-forrásról 119—121 l.

A kolozsvári Orvos-természettudományi Ért. VII. k. 1882. *Dr. Koch Antal*. Jelentés az 1882. febr. 3-ki mocsi meteorkő hullásról. 89—104. l. *Dr. Koch Antal*: Pótjelentés a folyó év febr.3-iki me-

teorkő hullásról. 137—146 l. *Schmidt Sándor*: Hämaitit a Hargitából, 1 tábla rajzzal. 259—264 l. *Dr. Koch Antal*: A pseudobrookitnak egy újabbi lelőhelye. Enstatit kristályka a moci meteorokőben. 301—302. l.

Verhand. u. Mittheil. d. Siebenbürg. Vereins f. Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXII. Jahrg. 1882. *J. Römer*: Interessante Krystallformen des Wassers. 118 l. *E. Albert Bielz*: Der Meteorsteinfall von Moes, in der Mezőség Siebenbürgens. 125—148 l. Die Steinkohlen von Freck, 149—150 l. Der Stronciano-Calcit aus Siebenbürgen. 150—151 l.

Természettudományi Közlöny. XIV. kötet. 1882. *Krenner József*: Bizmutin Moraviczáról 26 l. *Krenner József*: Dioplas Rézbányáról 205—206 l. *Szabó József*: Új ásványfaj Magyarországra nézve. 297—298 l. *Dr. Török József*: A Magyarbirodalom meteoritjei. 433—442 l.

Önálló. *Tóth Mike*: Magyarország ásványai, különös tekintettel termőhelyeik megállapítására. Budapest 1882. 566 l.

b) Földtan.

A m. tud. Akad. kiadványai. *Téglás Gábor*: egy új csontbarlang Toroczkó környékén, a bedelői határban. Math. term. tud. Közl. XVIII. k. 1882. III. szám. 55—65. l.

Földtani Közlöny. 1882. évf. *Lóczy Lajos*: Geologiai jegyzetek Krassó megye északi részéből. 1—24 l. *Matyasovszky Jakab*: A sajamelléki széntelegek kiváló tekintettel a báró Radvánszky-féle kazai uradalom területén feltárt széntelegekre. 85—91 l. *Halaváts Gyula*: Fehértemplom-Kubin környékének földtani viszonyairól. 91—98 l. *Szontagh Tamás*: Az „Aesculap Bitter Watter Company Limited London“ cég kelenföldi (budai) kútjairól. 99—104 l. *Dr. Schafarzik Ferencz* és *Szontagh Tamás*: Az aquitan emelet előfordulása Szobb vidékén. 114 l. *Dr. Koch Antal*: Földtani közlemények a Fruska-Goráról. 258 l.

Földtani Értesítő. 1882. évf. *Dr. Posevitz Tivadar*: Földtani munkálatok a kelet-indiai szigetsoporton 7—12 l. *Albert Heim*: A hegyomlásokról. 42—47 l. A földrengésekről és megfigyelésük módjairól. 53—70 l.

Magy. kir. földtani intézet Évkönyvé. *Prudniki Hantken Miksa*: Az 1880. évi zágrábi földrengés, 2 színezett térképpel és 6 kőnyomatu táblával. IV. köt. 3 füz. 121. l. *Dr. Posewicz Tivadár*: Borneo szigetére vonatkozó földtani ismereteink, egy földtani térképpel. IV. köt. 4. ik füzet.

A Kolozsvári Orv. term. tud. Értesítő. 1882 évf. *Dr. Mártonfi Lajos*: Ásványföldtani kirándulás a Sebes-Kőrös völgyében. 105—112 l. *Dr. Mártonfi Lajos*: Jelentés a Mezőségben tett földtani kirándulásokról. 265—270 l.

A magyar mérnök és építészegylet Közlönye XVI k. 1882. *Zsigmondi Vilmos*: A Herkules fürdői hévforrások. 154—169.

Verhandlungen u. Mittheilungen d. Siebenbürg. Vereins für Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXII. Jahrg. 1882. *Karl Foith*: Gegenbemerkungen über die kohlen-sauren u. schwefelhaltigen Quellen im Osten Siebenbürgens. 88—94 l. *Albert Bielz*: Der Schlamm-Vulkan im jungen Walde bei Hermanstadt 156—157, *Martin Schuster*: Die Schlammquellen und Hügel bei den Reussener Teichen p. 158—164. l.

A magyarországi Kárpátgyesület évkönyve. IX. évf. 1882. *Dr. Róth Samu*: A Magas-Tátra és barlangjainak leírása. 309—333 l.

Önálló. *Dr. Szabó József*: Geologia, különös tekintettel a petrographiára, vulkánosságra és hidrographiára. Budapest. 1883. 741 l. szöve. 700 ábra, 2 chromolith. tábla. *Bietz Albert*: Die Mineralquellen und Heilbäder Siebenbürgens. Nagy-Szeben.

c) Kőzettan.

Földtani közlöny 1882. évf. *Dr. Schafarzik Ferencz*: Pojana-Ruszka környéke néhány eruptív kőzetének petrographiai tanulmányozása. 24—31. l. *Szterényi Hugó*: Selmeczi és mátrahegységbeli gömbös és sphaerulithos trachytok. 31—81.

Földtani Értesítő. *Dr. Koch Antal*: Kritikai ismertetések Dr. Kispatics M. a) A Pétervárad hegység (Fruska-Góra) trachytjairól. b.) A pétervárad alagut zöld paláiról és ezeknek a trachyttal való érintkezéséről. 109—116 l.

A Kolozsvári Orvos-Természettud. Értesítő 1882. évf. *Dr. Primics György*: A Kiszamos forrásvidéki hegység eruptív kőzetei. 125—136 l. *Dr. Koch Antal*: A bácsi, szucsági és vistai kőbányákban fejtett mészköveknek minőségéről és használhatóságáról. 151—155 l. *Dr. Koch Antal*: A szindi (Torda mellett) fehér agyagról. 156—159 l. *Dr.*

Koch Antal: Vitriolos tőzegtelep Vásártelkénél, Egerestől másfél órányira. 162—163 l. *Dr. Primics György*: A Kis-szamos forrásvidéki hegység gránitos kőzetei: 119—206 l. *Dr. Koch Antal*: A papfalvi oldalról való s Dietrich gyárában használt tűzálló anyagról. 302. l.

d.) Öslénytan.

Földtani közlöny 1882 évf. *Dr. Pethő Gyula*: A Coquand-Semsey féle öslénytani gyűjteményről. 81—84. l. *Dr. Pethő Gyula*: A Sphaerulit-kagylók sarokpántjának felfedezéséről és belső szervezetők egyéb részeiről. 104—110. l. *Dr. Staub Móricz*: A *Ctenopteris cycadea*, Brngt a magyarhoni fossil florában. 181—187. l. *Dr. Pethő Gyula*: A *Neitheia* és a *Vola* (*Janira*) kagylónemeknek szabatosabb megalapítása és különválasztása. 187—196. l.

Magyar kir. földtani intézet Évkönyve. *Dr. Staub Móricz*: Baranyamegyei mediterrán növények, 1 tábla rajzzal. IV. k. 1. füz.

Magyar Tudom. Akadémiai Értesítő. *Téglás Gábor*: Egy új contbarlang a bedellői határban. 2. sz. 42. l. *Közlemények: Téglás Gábor*: Egy új csontbarlang Toroczkó vidékén, a bedellői barlang III. sz.

Verhandlungen u. Mittheilungen d. Siebenbürg. Vereins f. Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXII. Jahrg. 1882. E. Albert Bielz: Petrefactenlager von Kakova bei Szelistje 148—149.

Növénytan.

Akadémiai kiadványok: Értekezések a természettudományok köréből, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia. XXII. k. 1882. *Klein Gyula*: A *Vampirella* fejlődése és rendszertani állása, két táblával. V. sz. *Borbás Vincze*: Az *Aquilegiák* rendszere és földrajzi elterjedése VI. sz. *Dietsz Sándor*: Adatok a növények, különösen az *Euphorbiceák* tejnedvének ismeretéhez, két tábla rajzzal. VIII. sz. *Közlemények: Dr. Staub Móricz*: Magyarország phaenologiai térképe XVIII. k. I. sz. 28 l. *Dr. Staub Móricz*: Az állandó meleg összegek és alkalmazások a Magyarország északi felföldjén tett phytophaenologiai megfigyelésekre. II. sz. 53 l.

Mathematikai és term. tud. Értesítő, kiadja a Magyar tud. Akadémia I. k. 1882 része. *Borbás Vincze*: Floristikai közlemények. 81—88 l.

Kolozsvári Orvos-Természettud. Értesítő 1882. évf. *Dr. Szaniszló Albert*: *Tylenchus tritici*, Roffr. (gömbölyü üszög) 292—295. l.

Erdélyi Gazda 1882 évf. *Báró Bánffy Ádám*: A csicsóka 81—83. l. *Erdélyi Károly*: A gyümölcsfák némely betegségeiről 117 l. *Dr. Szaniszló Albert*: A gömbölyü üszög, 3 ábra rajzzal. 251—253 l. *Dr. Rodiczky Jenő*: A mezei komócsinról. 300—301. l. és 309—310. l. Az árva rozsnokról. 383—385. l.

Természettudományi Közlöny. XIV. k. 1882. *Borbás Vincze*: Elzöldült Phlox-virág 41—42. l. *Klein Gyula*: Az állat és növényország határterületéről 107—112. l. *Borbás Vincze*: A keleti szarkaláb mint vetéseink követője. 472—474. l.

Magyar Növénytani Lapok. Szerkeszti és kiadja dr. Kanitz Ágost. Kolozsvárt, 1882 évf. *Ascherson Paulus*: De Galio trifloro, Michx in alpihus rhaeticis accl. Dr. Killias reperto. nuntium affert. p. 97. *Benkő Gábor*: *Vaucheria* gubacsok 145. l. *Kanitz Ágost*: Dante Divina Comediájában előjövő növénytani vonatkozások Szász Károly fordításában. Néhány tájékoztató bevezető sorral 1. l. *Janka Victor*: Megjegyzések Boissier Flora orientálisának ötödik kötetének első füzetéhez. 113 l. *Kanitz Ágost*: Megjegyzések egy új Nomenclator botanikus érdekében. 9. l. *Kanitz Ágost*: A *Loranthus*on élődő *Viscum*. 47 l. *Pantocsek József*: *Notulae praeviae de novis Hungariae plantis* I. 161 l. *Scharschmidt Gyula*: A *Vaucheria* thallusának reductiójához és sporaképzéséhez. 10. l. *Scharschmidt Gyula*: Fossil Baccillariaceae hazánkból. 35 l. *Scharschmidt Gyula*: Additamenta ad Phycologiam Dacicam. III. Enumeratio algarum nonnularum in comitatibus Bihar, Kolozs, Maros-Torda, Alsó-Fejér, Hunyad, Udvarhely lectarum. p. 37. *Scharschmidt Gyula*: Additamenta ad Phycologiam Cott. Bihar et Krassó-Szörény. p. 65. *Scharschmidt Gyula*: A *Stepalia fuscata* szerves sphaerokristalljai. 121. l. *Simkovic Lajos*: Páncsova vidékének növényzete 17—49 l. *Szász Károly*: Dante. Melléklet: Reliquiae Grisebachianae. Flora Europaea. Fragmentum. Auctore Augusto Grisebach. Ex manuscripto a clarissimo e vita accessi filio, Dre. Edvardo Grisebach. Germaniae apud S. Petropolitanos in Rossia Consule, benigne communicato eddidit Augustus Kanitz. 4 innum. et 58 pp.

A Magyarországi Kárpát-egyesület Évkönyve IX. évf. 1882. *Dietz Sándor*: Botanikai kirándulás a Vihorlát hegycsoportba. II. f. 136.—160. l.

Önálló munkák: *Szécskay*: A növények természetrajza I. r. Bpest. *Dr. Haynald L.* *Castanea vulgaris* Lam. Bpest. *Dr. Simkovic Lajos*: Növényhatározó a Dráva, A. Duna és Kárpátok övezte Magyaralföldön

itthonos virágos növények genusainak meghatározására. Bpest. *Girókuti F. és Kozma F.* A fák alakfejlődéstana, 129 ábrával I. r. Budapest. *Dietz Sándor:* Rügy és levélkulcs a magyar birodalomban honos és honosított fásnövények meghatározására. Budapest.

Állattan.

Akadémiai kiadványok: *Értekezések a természettudományok köréből*, kiadja a Magyar Tudományos Akadémia XXII. k. 1882. *Jendrassik Jenő:* Helyreigazító észrevételek Tanhoffer Lajos urnak e című székfoglaló értekezéséhez: Adatok a harántcsíkú izom szerkezete és idegvégződéséhez. IV. sz., *Tanhoffer Lajos:* Helyreigazító észrevételek Jendrassik Jenő úr „Helyreigazító“ című észrevételeire. IX. sz. *Dr. Roboz Zoltán:* Adatok a Cestodák ismeretéhez a Solenophorus megaloccephaluson megejtett vizsgálatok alapján 12. ábrával X. sz. **Közlemények:** *Parádi Kálmán:* Jelentés az erdélyi vizek örvényférgeire tett kutatások eredményéről XVIII k. V. sz. 97—116 l. *Tömösváry Ödön:* Adatok hazánk thysanura faunájához XVIII. k. VI. sz. 117—131 l. Egy rajzlappal. *Tömösváry Ödön:* Pseudoscorpiones faunae Hungaricae. A magyar fauna álskorpiói. XVIII. k. VII. sz. 133—256. Öt rajzlappal.

Mathematikai és természettudományi *Értesítő*, kiadja a Magyar Tudom. Akadémia I. k. *Horváth Géza:* Az Eremocoris-fajok magánrajza 89—91. l. *Tömösvári Ödön:* A Scutigera-félék légző szervéről, 1 tábla rajzzal. 145—150. l.

A Kolozsvári Orvos-Természettudományi *Értesítő* 1882 évf. *Dr. Daday Jenő:* Az álskorpiók (Pseudoscorpionidae) bonczana. Függelékül: Fejlődéstana, IV. tábla rajzzal. 1—76. l. *Dr. Entz Géza:* A Mus Rattus L. erdélyi előfordulása. 147—149 l. *Dr. Entz Géza:* A Telephorus fuscus Latr. álczája, „hófereg“, rovarosó. 149—151. l. *Dr. Mártonfi Lajos.* Sirályok és hattyuk az erdélyi részben. 159—160. l. *Dr. Tömösváry Ödön:* A commensalismus egy érdekes esete. 160—161 l. *Dr. Daday Jenő:* Adatok Kolozsvár és környéke Crustacea faunájának ismeretéhez. 211—258. l. *Parádi Kálmán:* Az intracellularis emésztés, különös tekintettel az örvényférgekre. 271—282 l. *Parádi Kálmán:* A Rhodeus amarus Bl. másodlagos ivarjellemeiről 287—290. l. *Parádi Kálmán:* A Phylloxera vastatrix Kolozsvárt. 290—292. l. *Dr. Szaniszló Albert:* Caloptenus italicus (olasz sáska) egy varietása. — Pachytilus stridulus (kerepelő sáska, pergősáska) torz fejlődésű felső szárny-

nyal. — A fátyolkák átteleléséhez. 295—297. 1. *Dr. Daday Jenő*: Két érdekes állatfaj Arad város faunájából 207—300 l.

Verhandlungen u. Mittheilungen d. Siebenbürg. Vereins f. Naturwissenschaften in Hermannstadt. XXXII. Jahrg. 1882. *J. Römer*: Ein bemerkungswerther Beweis der Lebensähigkeit einer Zackeneule, *Scolipterix Libatrix* p. 116—119. *Carl Henrich*: Verzeichniss der im Jahre 1881. bei Hermannstadt beobachteten Blumenwespen (*Anthophila*). p. 121—126. *Julius Römer*: Die Lehre Darvins als Gegenstand wissenschaftlichen, wie unwissenschaftlichen Streitens. 1—57. 1.

Erdélyi gazda 1882 évf. *Dr. Tömösváry Ödön*: Szőlőink egy újabb betegsége az erdélyi részekben. 422—423. 1. *Bereczki Máté*: 1. A galagonyaözöndék hernyójáról. 241—243 1. 2. Az aranyfaru gyapozcz hernyójáról. 3. A gyűrűs-pohók hernyójáról. 267—269, 1. 4. A pokhálós hernyókról. 291—292. 1. *Parádi Kálmán*: Az apró téli molypille fenyegető fellépése Kolozsvár gyümölcsöseiben. 392—393. 1.

Természettudományi közlöny XIV. köt. 1882. *Lakatos Károly*: Világító százlábuak 23—26. 1. *Horváth Géza*: A Phylloxera elterjedése hazánkban 71—72 1. *Dr. Örley László*: Az emberi belférgekről. 137—148 és 225—234 1. *Dr. Madarász Gyula*: A füstös fecske válfajairól. 126—164. 1.

Az országos középiskolai tanáregyesület közlönye. XVI. évf. 1882. *Borbás Vincze*: A homoki *Vipera* hazai elterjedéséhez, és a vakondok. 232—234 1.

A Magyarországi Kárpátregyesület évkönyve. IX. évf. 1882. *Chyzer Kornél*: Zemplénmegye halai. I. f. 1—2 1. *Roth Samu*: Nehány új adat a kárpáti morgáról. 201—202 1. *Podhradszky András*: A siket- és nyirfajd. 213—220 1.

Önállóan. *Róth S.*: Az állattan alapvonalai. Budapest *Chyzer Kornél*: Zemplénmegye halai. S. A. Ujhely. *Dr. Hermann Ottó*: Védjük az állatokat. Budapest.

Iskolai értesítők: *Dr. Szakay Gyula*: Délmagyar-ország pilléi (*Lepidoptera*). Temesvári áll főreál isk. Értesítő. *Dr. Ormándy Miklós*: Az infuzoriákról. N. Kanizsai kath. gymn. Ért.

Összeállíták: *Koch F.* és *Primics Gy.*